

**Херсонський державний університет
Факультет іноземної філології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри практики
іноземних мов

Ю. доц. Кіщенко Ю. В.
« 2 » вересня 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи наукової комунікації іноземною мовою**

факультети

- Факультет біології, географії і екології
Історико-юридичний факультет
Соціально-психологічний факультет
Медичний факультет
Факультет економіки і менеджменту
Факультет комп’ютерних наук, фізики та математики

спеціальності : 014 Середня освіта (Біологія та здоров’я людини)

014 Середня освіта (Географія)

014 Середня освіта (Історія)

014 Середня освіта (Хімія)

016 Спеціальна освіта

032 Історія та археологія

053 Психологія

071 Облік і оподаткування

081 Право

091 Біологія

102 Хімія

126 Інформаційні системи та технології

227 Фізична реабілітація

231 Соціальна робота

Херсон-2019 рік

Робоча програма з **Основ наукової комунікації іноземною мовою** для студентів I курсу підготовки СВО «Магістр» денної та заочної форми навчання

« 2 » вересня 2019 року.

Розробник: к.п.н., доц. кафедри практики іноземних мов А. В. Воробйова
к.ф.н., доц. кафедри практики іноземних мов Я.Н. Просяннікова

Робочу програму **затверджено** на засіданні кафедри практики іноземних мов

Протокол від « 2 » вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри

(підпис)

Ю.В. Кіщенко

(прізвище та ініціали)

« 2 » вересня 2019 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів І семестр – 3	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) 014 Середня освіта (Географія) 014 Середня освіта (Історія) 014 Середня освіта (Хімія) 016 Спеціальна освіта 032 Історія та археологія 053 Психологія 071 Облік і оподаткування 081 Право 091 Біологія 102 Хімія 126 Інформаційні системи та технології 227 Фізична реабілітація 231 Соціальна робота	Нормативна
Змістових модулів – 2		Рік підготовки: I-й
Загальна кількість годин – I семестр – 90		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: I семестр аудиторних – 2 години самостійної роботи студента – 3,5 години	Ступінь вищої освіти: магістр	0 год. Практичні, семінарські 32 год. Лабораторні — Самостійна робота 58 год. Вид контролю: <i>Диф залік</i>

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів-не філологів англомовної комунікативної компетентності, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню в академічному та професійному середовищі.

Завдання вивчення дисципліни:

- систематизувати та поглибити знання з англійської мови;
- удосконалити та забезпечити подальший розвиток умінь та навичок з англійської мови в різних видах мовленнєвої діяльності;
- збагатити словниковий запас та запас фахової термінології для вільного спілкування англійською мовою (з дотриманням усіх фонетичних, лексико-граматичних, стилістичних норм) у різних ситуаціях академічного й професійного життя в усній та письмовій формі;
- поглибити знання щодо культурно-специфічних правил і норм спілкування та вміння користуватися ними; знання ритуалів і стандартизованих моделей поведінки й уміння користуватися ними;
- розуміти на слух автентичне мовлення;
- розвивати вміння створювати й проголошувати промови, перекладати та редактувати тексти;
- виховувати повагу до учасників соціальної взаємодії;
- розвивати пізнавальні й інтелектуальні здібності студентів, їх мовленнєву й творчу активність, ініціативність; формувати вміння самостійно поповнювати свої знання;
- сприяти зростанню міжнародної академічної та професійної мобільності студентів, більш ефективному міжнародному спілкуванню.

Компетентності

У процесі опанування курсу студенти мають оволодіти такими **компетентностями**:

- **мовною**, що представляє систему внутрішньо засвоєних комунікантам знань(правил) функціонування іноземної мови для ефективної реалізації їх у мисленнєво-мовленнєвій діяльності;
- **мовностилістичною**, що охоплює знання про мову як систему; знання функцій мовних одиниць кожного рівня з урахуванням їхніх стилістичних особливостей, знання фахової термінології; уміння працювати з лексикографічними джерелами;
- **комунікативною**, що передбачає певну сукупність знань, умінь і навичок для забезпечення ефективного спілкування та можливості встановлювати й підтримувати необхідні контакти з іншими людьми; уміння змінювати глибину і коло спілкування, розуміти і бути зрозумілим для партнера по спілкуванню;
- **дискурсивною**, що включає здатність поєднувати окремі речення у зв'язне усне або письмове повідомлення, дискурс, використовуючи для цього різноманітні синтаксичні та семантичні засоби;

- **стратегічною**, яка забезпечує здатність ефективно брати участь в іншомовній комунікації, обираючи для цього правильну стратегію дискурсу, а також адекватну стратегію для підвищення ефективності комунікації;
- **соціальною**, що охоплює соціокультурний, соціолінгвістичний, професійний компоненти та визначає здатність особистості взаємодіяти з представниками інших лінгвокультур у певних життєвих ситуаціях;
- **соціолінгвістичною**, що визначають як здатність особистості обирати, використовувати й розуміти мовні та мовленнєві засоби іншомовного спілкування з національно-культурною специфікою, відповідно до контексту, ситуації та стилю спілкування;
- **соціокультурною**, що передбачає здатність особистості отримувати культурологічні, (лінгво-) країнознавчі, соціокультурні й міжкультурні знання і користуватися цими знаннями для здійснення успішної міжкультурної взаємодії;

Очікувані результати навчання

- знання граматичних структур англійської мови, правил англійського синтаксису;
- розуміння стилістичних особливостей наукового, офіційно-ділового й розмовного (офіційного) стилів;
- володіння фаховою термінологією;
- володіння культурою ділового спілкування англійською мовою, технікою діалогу;
- уміння сприймати, відтворювати тексти англійською мовою, складати до них плани, анотації, презентації, промови;
- навички використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів;
- уміння створювати усні й писемні тексти англійською мовою;
- уміння перекладати й редактувати тексти;
- уміння проголошувати промови й досягати комунікативної мети;
- навички роботи з лексикографічними джерелами та іншою довідковою літературою для професійного самовдосконалення;
- уміння вільно володіти державною мовою в усній та писемній формах.

Міждисциплінарні зв’язки

Загальною метою курсу є підготовка студентів до ефективної комунікації у їхньому академічному та професійному оточенні.

Курс є загальним для студентів різних нефілологічних спеціальностей, тому безпосередньо пов’язаний із різноманітними науковими дисциплінами, зокрема: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Іноземна мова» (факультативний курс). Завдяки формуванню комунікативної іншомовної компетенції, використанню автентичного матеріалу зі спеціальності студенти матимуть нагоду поглиблювати, корегувати й уточнювати знання з різних наук.

Програма навчальної дисципліни «Основи наукової комунікації іноземною мовою»

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Ділова подорож за кордон. Аеропорт. Митниця. Готель. Ресторан. Пошта. Великобританія: Лондон; США: Нью Йорк.

Культура, мистецтво, традиції, звичаї країни, мова якої вивчається.

Організація роботи наукової конференції.

Оформлення запрошення на конференцію.

Оформлення відповіді на запрошення на міжнародну конференцію.

Робота секцій за профілем.

Структурні компоненти та змістове наповнення наукової статті

Проблематика наукової роботи за фахом. Бесіда за темою наукової праці

На міжнародному симпозіумі по збереженню навколошнього середовища

Останні досягнення науки, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю студента

Формат проведення секційних засідань

Дискусія на конференції

Доповідь на міжнародній науковій конференції

Робота резолюційного комітету конференції

Граматика

Іменник Іменники власні і загальні. Обчислювані та не обчислювані. Категорія числа. Категорія відмінка.

Артикль Означений та неозначений артикль. Артиклі з географічними і власними назвами. Артиклі із загальними іменниками і числівниками. Артиклі з унікальними іменниками. Артиклі з назвами частин доби, місяців і пір року, зі словами сніданок, обід, вечеря, школа, лікарня, університет, церква, в'язниця. Артиклі з паралельними структурами. Відсутність артикля.

Дієслово. Утворення і основні випадки використання теперішнього, минулого та майбутнього часів групи Indefinite, Continuous, Perfect та Perfect Continuous.

Конструкція There is / There are.

Пасивний стан.

Основні модальні дієслова.

Пряма і непряма мова. Правило узгодження часів.

Прикметник Ступені порівняння та порівняльні структури.

Прислівник Ступені порівняння прислівників.

Займенник Особові займенники: називний і об'єктний відмінок. Присвійні займенники "some", "any" та їхні похідні. Кількісні займенники "much, many, little, few".

Неособові дієслівні форми Інфінітив. Герундій. Дієприкметник теперішнього і минулого часу. Їхні функції в реченні. Конструкції з інфінітивом, герундієм та дієприкметником. Категорії способу Наказовий спосіб. Умовний спосіб.

Синтаксис

Просте речення Порядок слів. Типи речень, типи запитань. Структурні і семантичні види простого речення. Інверсія. Головні члени речення. Узгодження присудка з підметом. Другорядні члени речення. Їх типи. Складні речення Типи складних речень. Типи складносурядних та складнопідрядних речень.

Читання за фахом

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
1 курс СВО «Магістр»

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усьог о	у тому числі			усьог о	у тому числі		
		л	пз	са м		л	пз	са м
Змістовий модуль 1 Організація роботи міжнародної наукової конференції								
Ділова подорож за кордон. Аеропорт. Митниця. Готель. Ресторан. Пошта.	6		2	4	6			6
Великобританія: Лондон; США: Нью Йорк.	6		2	4	8		2	6
Культура, мистецтво, традиції, звичаї країни, мова якої вивчається.	6		2	4	6			6
Організація роботи наукової конференції.	6		2	4	6			6
Оформлення запрошення на конференцію	6		2	4	6			6
Оформлення відповіді на запрошення на міжнародну конференцію	6		2	4	6			6
Робота секцій за профілем	8		4	4	8		2	6
Змістовий модуль 2 Виступ на міжнародній науковій конференції								
Структурні компоненти та змістове наповнення наукової статті	6		2	4	5			5
Проблематика наукової роботи за фахом. Бесіда за темою наукової праці	6		2	4	7		2	5
На міжнародному симпозіумі по збереженню навколошнього середовища	6		2	4	5			5
Останні досягнення науки, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю студента	6		2	4	5			5
Формат проведення секційних засідань	6		2	4	7		2	5
Дискусія на конференції	6		2	4	5			5
Доповідь на міжнародній науковій конференції	6		2	4	5			5
Робота резолюційного комітету конференції	4		2	2	5			5
Усього годин за рік	90		32	58	90		8	82

ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

Організація роботи міжнародної наукової конференції

1. Ділова подорож за кордон. Аеропорт. Митниця. Готель. Ресторан. Пошта. 6 год.
2. Великобританія: Лондон; США: Нью Йорк. 6 год.
3. Культура, мистецтво, традиції, звичаї країни, мова якої вивчається. 6 год.
4. Організація роботи наукової конференції. 6 год.
5. Оформлення запрошення на конференцію. 6 год.
6. Оформлення відповіді на запрошення на міжнародну конференцію. 6 год.
7. Робота секцій за профілем. 8 год.

Модуль самостійної роботи

1. Індивідуальне читання за фахом (50 000 друкованих знаків). 14 год.
2. Аnotування наукової статті за фахом. 14 год.

Практичне заняття №1. Business trip abroad.

1. Greeting.
2. Accommodation.
3. Traveling by air.
4. Going through customs.

Література:

1. Бурова И.И. British Festivals /И.И. Бурова. – СПб:Питер Пресс, 1996 – 224 с.
- 2.. Бурова И.И. The History of England. Absolute Monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
3. Бурова И.И. The History of England. Parliamentary monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
4. Грамматика для поступающих в вузы и выезжающих за рубеж: учебное пособие под общей редакцией Л.Н.Черноватого / [под ред. Л.Н.Черноватого]. – Х.: Факт, 1998. – 312 с.

Практичне заняття №2. In the English-speaking country.

1. Asking the way.
2. At the hotel.
3. Ordering meals.
4. Money.
5. Shopping.
6. Telephone conversations.

Література:

1. Бурова И.И. British Festivals /И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1996 – 224с.
- 2.. Бурова И.И. The History of England. Absolute Monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
3. Бурова И.И. The History of England. Parliamentary monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
4. Грамматика для поступающих в вузы и выезжающих за рубеж: учебное пособие под общей редакцией Л.Н.Черноватого / [под ред. Л.Н Черноватого]. – Х.: Факт, 1998. – 312 с.

Практичне заняття № 3. Culture differences.

1. Business etiquette.
2. Cultural differences.
3. Cuisine.
4. Currency.
5. Shopping.
6. Telephone conversations.

Література:

1. Бурова И.И. British Festivals /И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1996 – 224с.
- 2.. Бурова И.И. The History of England. Absolute Monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
3. Бурова И.И. The History of England. Parliamentary monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
4. Грамматика для поступающих в вузы и выезжающих за рубеж: учебное пособие под общей редакцией Л.Н.Черноватого / [под ред. Л.Н. Черноватого]. – Х.: Факт, 1998. – 312 с.

Практичне заняття № 4. Organization of conference.

1. The Organizing Committee.
2. First Circular.
3. Second Circular.
4. Election of the Chairman.
5. Duties of the Chairman.

Література:

1. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The language of Science: [підручник]/ О.М. Ільченко. – К.: Наук.думка, 2010. – 288с.
2. Мансі О.Є. Англійська мова: [підручник для студентів і аспірантів немовних факультетів]/ О.Є Мансі. – К.: Арий, 2008. – 344с.
3. Conference Travel Tips [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.allstays.com/Features/conference-travel-tips/> - Назва з екрану.

Практичне заняття № 5 Invitation to the conference

1. Scope and session.
2. Scientific contributions.
3. Publication.
4. Language.
5. Attendance.
6. Accommodation.

Література:

1. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The language of Science: [підручник]/ О.М. Ільченко. – К.: Наук.думка, 2010. – 288с.
2. Мансі О.Є. Англійська мова: [підручник для студентів і аспірантів немовних факультетів]/ О.Є Мансі. – К.: Арий, 2008. – 344с.
3. Conference Travel Tips [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.allstays.com/Features/conference-travel-tips/> - Назва з екрану.

Практичне заняття № 6. Letter of Accepting Invitation

1. Start the letter appropriately.
2. Acknowledge the invitation.
3. Express your acceptance to the invitation.
4. Note that you look forward to attending the event.
5. Sample Letter

Література:

1. Гальськова Л. Л. Глобалізація и університет. Alma mater, 2000. №4 – С. 31-40.
2. Naumova I. O. Videolectures on Academic English (DVD Forthcoming). – Харків: ХНАМГ, 2011.
3. Yachontova T. V. English academic Writing. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 220 р

Практичне заняття № 7. Conference Session Formats

1. Application Sessions
2. Discussions
3. Panels
4. Workshops

Література:

1. Сисоєв П. В. Мова і культура: у пошуках нового напрямку у викладанні культури країни досліджуваної мови. ЙЯШ., 2001, №4 – С. 24-31.
2. Наумова I. O. Languages and The Bologna Process.–Харків:ХНАМГ,2008.
3. Наумова I. O., Бучковська С. А. Мультимедійний посібник з англійської мови для організації самостійної роботи з відеоматеріалами (для студентів, магістрів і аспірантів). - Харків: ХНАМГ, 2008. – 196 с.
4. Верещагін Є. М., Костомаров В. Г. Наукова комунікація. К.: Вища школа. – 2010. – 108 с.

Змістовий модуль 2

Виступ на міжнародній науковій конференції

1. Структурні компоненти та змістове наповнення наукової статті. 6 год.
2. Проблематика наукової роботи за фахом. Бесіда за темою наукової праці. 6 год.
3. На міжнародному симпозіумі по збереженню навколошнього середовища. 6 год.
4. Останні досягнення науки, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю студента. 6 год.
5. Формат проведення секційних засідань. 6 год.
6. Дискусія на конференції. 6 год.
7. Доповідь на міжнародній науковій конференції. 6 год.
8. Робота резолюційного комітету конференції. 4 год.

Модуль самостійної роботи

1. Індивідуальне читання за фахом (50 000 друкованих знаків). 16 год.
2. Анотування наукової статті за фахом. 14 год.

Практичне заняття № 1. Writing a scientific article. Structure and content

1. Basics and general writing tips to be used when performing manuscript preparation.
2. Type of Submission.
3. The title of the article.

Література:

1. Гальськова Л. Л. Глобалізація и університет. Alma mater, 2000. №4–С.31-40.
2. Naumova I. O. Videolectures on Academic English (DVD Forthcoming). – Харків: ХНАМГ, 2011.
3. Yachontova T. V. English academic Writing. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 220 р

Практичне заняття № 2. Science related and professional issues. Discussion

1. State of the Science and Future Research Directions
2. Terminology and nomenclature
3. Science is poorly communicated to the public

Література:

1. Сисоєв П. В. Мова і культура: у пошуках нового напрямку у викладанні культури країни досліджуваної мови. ЙЯШ., 2001, №4 – С. 24-31.
2. Наумова I. O. Languages and The Bologna Process.–Харків:ХНАМГ,2008.
3. Наумова I. O., Бучковська С. А. Мультимедійний посібник з англійської мови для організації самостійної роботи з відеоматеріалами (для студентів, магістрів і аспірантів). - Харків: ХНАМГ, 2008. – 196 с.
4. Верещагін Є. М., Костомаров В. Г. Наукова комунікація. К.: Вища школа. – 2010. – 108 с.

Практичне заняття № 3. International Conference on Environmental Protection

1. Registration.
2. Invitation and reply.
3. Program.
4. Abstract and Publication.
5. How to Have a Connected Conversation About Climate Change

Література:

1. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The language of Science: [підручник]/ О.М. Ільченко. – К.: Наук.думка, 2010. – 288с.
2. Мансі О.Є. Англійська мова: [підручник для студентів і аспірантів немовних факультетів]/ О.Є Мансі. – К.: Арій, 2008. – 344с.
3. Conference Travel Tips [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.allstays.com/Features/conference-travel-tips/> - Назва з екрану.

Практичне заняття № 4. The greatest scientific discoveries and inventions

- 1.Scientists and researchers have continued to discover new things
- 2.The greatest scientific discoveries and inventions of the 21st century
- 3.Scientific Discovery Presentation

Література:

1. Гальськова Л. Л. Глобалізація и університет.Alma mater,2000. №4–С. 31-40.

2. Naumova I. O. Videolectures on Academic English (DVD Forthcoming). – Харків: ХНАМГ, 2011.

3. Yachontova T. V. English academic Writing. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 220 р

Практичне заняття № 5. Conference Session Formats

1. Application Sessions and Discussions

2. Panels and Workshops

3. Human Spectrogram. The Solution Room.

4. Lightning Talks. Ignite Session.

Література:

1. Сисоєв П. В. Мова і культура: у пошуках нового напрямку у викладанні культури країни досліджуваної мови. ЙЯШ., 2001, №4 – С. 24-31.

50. Наумова I. O. Languages and The Bologna Process.–Харків:ХНАМГ,2008.

2. Наумова I. O., Бучковська С. А. Мультимедійний посібник з англійської мови для організації самостійної роботи з відеоматеріалами (для студентів, магістрів і аспірантів). - Харків: ХНАМГ, 2008. – 196 с.

3. Верещагін Є. М., Костомаров В. Г. Наукова комунікація. К.: Вища школа. – 2010. – 108 с.

Практичне заняття № 6. Conference Panel Discussion

1. The Objectives

2. The Contributors

3. Branding Opportunities

4. Briefing and Preparation

5. Timings

Література:

1. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The language of Science: [підручник]/ О.М. Ільченко. – К.: Наук.думка, 2010. – 288с.

2. Мансі О.Є. Англійська мова: [підручник для студентів і аспірантів немовних факультетів]/ О.Є Мансі. – К.: Арій, 2008. – 344с.

3. Conference Travel Tips [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.allstays.com/Features/conference-travel-tips/> - Назва з екрану.

Практичне заняття № 7. Presenting a paper at a scholarly conference

1. Specify your thesis.

2. Identify your paper fills a gap in the current literature.

3. Outline what you actually do in the paper.

4. Point out your original contribution.

5. Include a concluding sentence.

Література:

1. Сисоєв П. В. Мова і культура: у пошуках нового напрямку у викладанні культури країни досліджуваної мови. ЙЯШ., 2001, №4 – С. 24-31.

2. Наумова I. O. Languages and The Bologna Process.–Харків:ХНАМГ,2008.

3. Наумова I. O., Бучковська С. А. Мультимедійний посібник з англійської мови для організації самостійної роботи з відеоматеріалами (для студентів, магістрів і аспірантів). - Харків: ХНАМГ, 2008. – 196 с.

Практичне заняття № 8. Drafting Committee

1. Role of Drafting Committee
2. Drafting Committee Members
3. Drafting Resolution

Література:

1. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The language of Science: [підручник] / О.М. Ільченко. – К.: Наук.думка, 2010. – 288с.
2. Мансі О.Є. Англійська мова: [підручник для студентів і аспірантів немовних факультетів] / О.Є Мансі. – К.: Арій, 2008. – 344с.
3. Conference Travel Tips [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.allstays.com/Features/conference-travel-tips/> - Назва з екрану.

ПІДСУМКОВА ТЕКА

Методи навчання.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу, а саме:

- комп'ютерна підтримка освітнього процесу,
- упровадження інтерактивних методів навчання — пізнавальних та рольових ігор, дискусій, роботи в малих групах, ситуативного моделювання.

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності й системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю (усного, письмового), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів нефілологічних спеціальностей до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному й письмовому опитуванню, тестуванню, творчим завданням.

Для досягнення комунікативної компетентності студентів викладач іноземної мови використовує новітні методи навчання, що поєднують комунікативні й пізнавальні цілі. Інноваційні методи навчання іноземних мов спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості, на розкриття її творчого потенціалу, створюють передумови для ефективного покращення освітнього процесу у вищих навчальних закладах. Основними принципами сучасних методів є: рух від цілого до окремого, орієнтація практичних занять на студента (learner-centered lessons), цілеспрямованість і змістовність занять, їх спрямованість на досягнення соціальної взаємодії за наявності віри викладача в успіх своїх студентів.

I.Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- словесні: пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- практичні: вправи.

За логікою передачі й сприймання навчальної інформації: індуктивні,

дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, продуктивні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота; виконання індивідуальних навчальних завдань.

ІІ. Методи стимулювання інтересу до навчання:

- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

З метою розвитку мовної, мовленнєвої й соціокультурної компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Це, наприклад, комп’ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (внутрішні (зовнішні) кола (inside/outside circles); мозковий штурм (brain storm); обмін думками (think-pair-share); парні інтерв’ю (pair-interviews); робота в малих групах (small groups work), проектна робота (R&D), ситуативне моделювання (modeling situations) тощо.

Методи контролю

Контроль у навчанні для студентів нефілологічних спеціальностей передбачає виявлення рівня сформованості мовленнєвих навичок і умінь, визначення правильності організації освітнього процесу, діагностування труднощів засвоєння матеріалу, перевірку ефективності використаних методів і прийомів навчання. Контроль здійснюється з дотриманням вимог об’єктивності, індивідуального підходу, систематичності й системності, всебічності й професійної спрямованості контролю.

Використовуються методи усного й письмового контролю, одномовний (безперекладний) і двомовний (перекладний) контролі, які сприяють підвищенню мотивації майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності іноземною мовою. Відповідно до специфіки мовленнєвої підготовки студентів перевага надається:

- усному опитуванню студентів (презентація, доповідь, складання діалогів),
- письмовому (модульна/семестрова контрольна робота, диктант, тест, написання реферату, складання анотацій до фахових/суспільно-політичних статей).

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка засвоєння відповідних тем і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Для тих студентів, які хочуть покращити успішність з дисципліни за шкалою ECTS, підсумковий контроль засвоєння дисципліни

здійснюється додатково за графіком, затвердженим у навчальному закладі. Тематичні плани практичних занять, СР забезпечують вивчення тем практичних занять, що входять до складу дисципліни.

Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності й системності, всебічності та професійної спрямованості.

Використовують такі методи контролю (усного, письмового), що сприятимуть підвищенню мотивації студентів нефілологічних спеціальностей до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному й письмовому опитуванню, тестуванню, творчим завданням.

Форми підсумкового контролю успішності навчання – диференційований залік.

Засоби діагностики успішності навчання – усне опитування (доповідь, презентація, складання діалогів), контрольні роботи, диктанти, тестові завдання, проблемно-пошукові завдання, написання реферату, складання анотацій до наукових статей, укладання ділових документів, залікова контрольна робота.

Перелік питань, які виносяться на диференційований залік

- Ділова подорож за кордон. Аеропорт. Митниця. Готель. Ресторан. Пошта.
- Великобританія: Лондон; США: Нью Йорк.
- Культура, мистецтво, традиції, звичаї країни, мова якої вивчається.
- Організація роботи наукової конференції.
- Оформлення запрошення на конференцію.
- Оформлення відповіді на запрошення на міжнародну конференцію.
- Робота секцій за профілем.
- Структурні компоненти та змістове наповнення наукової статті
- Проблематика наукової роботи за фахом. Бесіда за темою наукової праці
- На міжнародному симпозіумі по збереженню навколишнього середовища
- На науковій конференції, останні досягнення науки, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю студента
- Формат проведення секційних засідань
- Дискусія на конференції
- Доповідь на міжнародній науковій конференції
- Робота резолюційного комітету конференції

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Критерій оцінювання мовленнєвої компетенції студента (під час усного опитування, доповіді, презентації)

I. Зміст повідомлення:

- 1) повнота розкриття теми (достатнє за обсягом висловлювання, яке відповідає зазначеній темі, розкриває її логічно й послідовно, містить власну думку);
- 2) комунікативна спрямованість (висловлювання, яке повністю відповідає ситуації спілкування, містить особистісні оцінні фрази, передає власне ставлення студента до об'єкта висловлювання);
- 3) інформаційна значущість повідомлення (адекватне й достатнє використання додаткового матеріалу на підтримку власних міркувань або для посилення естетичного рівня викладу).

ІІІ. Лінгвістична компетенція:

- 1) вимова (звуки, інтонація, темп);
- 2) лексичний запас (висока лексична насиченість, різноманітність ужитих структур, кліше, виразів, ідіом, точність епітетів, порівнянь тощо);
- 3) функціональна адекватність (достатня функціональна адекватність ужитих лексичних одиниць, структур тощо);
- 4) граматична правильність (нормативне додержання правил порядку слів у реченні, вживання інверсії, правильність утворення й адекватність вживання граматичних форм, достатня різноманітність ужитих граматичних структур).

Критерії оцінювання тестування

100-90 % – «5»

89-70 % – «4»

69-30 % – «3»

30-20 % – «2»

20-10 % – «1»

Критерії оцінювання творчої роботи (опис, діалог тощо) Обсяг 25-30 фраз

0-3 помилка – «5»

4-5 помилок – «4»

6- 9 помилок – «3»

10-12 помилок – «2»

більше 13 помилок – «1»

Критерії оцінювання написання анотації на статтю за фахом

Позиції анотування	Основні вимоги	Кількість балів
1. Вибір статті	– відповідність змісту статті фаховому спрямуванню; – об'єм статті – не менше 50 речень.	15 5
2. Оформлення статті та робота над її текстом	– охайній зовнішній вигляд статті; – термінологічний словник, відповідність дібраної лексики фахові студента.	5 20
3. Написання та оформлення анотації	– об'єм анотації (10-15 речень); – відповідність плану анотації: а) назва статті	5 50

	б) автор статті, вихідні дані статті в) тема статті г) зміст статті (факти, події, люди) г) думка автора анотації про статтю	
Загальна кількість балів:		100

Список рекомендованих джерел

Базова:

1. Програма з англійської мови для університетів /інститутів, проект/ Колектив авторів: Є. Ю. Ніколаєва, М. І. Соловей, Ю.В. Головач та ін. Київ: державний лінгвістичний університет, Британська рада, міністерство освіти і науки України, 2001.
2. Ворончук А.П., Шабатіна К.М. Підручник англійської мови. - К.: Вища школа, 1998.
3. Бойко В. А. и др. Английский язык для пединститутов. – К.: Высшая школа, 1999.
4. Борковская Н. Б. Пособие для научных работников по развитию навыков устной речи. – Л.: Просвещение. – 1970.
5. Д. В. Бэдэрэу. Научная конференция. Пособие по развитию навыков устной речи. – Кишинёв: Штиинца. – 1975.
6. Бурова З.И. Английский язык. Учебник для гуманитарных специальностей вузов. - М.: Высшая школа, 1987.
7. М. Вавилова. Учимся читать быстрее. - М.: Высшая школа, 1994.
8. Вигдорович Е. С. Oral Practice for Scientific Students. – М.: Высшая школа. – 1972.
9. Покорна Л. М., Цоброва І. А., Валуєва І. В. та ін. Навчально методичний посібник з англійської мови як загальноосвітньої дисципліни «Закордонна подорож студента на наукову конференцію». Для студентів I – III курсів немовних факультетів. Херсон – 2002.
10. Горкун М.Г. Учебник английского языка для студентов неязыковых специальностей вузов. - К.: Вища школа, 2003.
11. Королькова В.А., Лызова Р.Н. и др. Учитесь читать газеты. - М.: Высшая школа, 1999.
12. Клементьева Т.Б. Повторяем времена английского глагола. Учебное пособие. 2-е издание. - М.: Высшая школа, 1990.
13. Цоброва І. А. Навчально-методичний посібник з англійської мови як загальноосвітньої дисципліни для студентів I – III курсів заочної та екстернатної форми навчання. – Херсон: Видавництво ХДПУ, 2002. – 48 с.
14. Совершенствуйте свой английский: Учебное пособие для ин-тов и факультетов иностранных языков / Э.П. Ельникова, З.В. Зарубина, Л.А.Кудрявцева, М.Ф. Ширманова. – 2-е изд. – М.: Высшая школа., 1988.
15. Зарубина З.В. и др. Продолжайте совершенствовать свой английский.: Учебное пособие /2-е изд.- М.: Высшая школа., 1988.
16. Русанова С.В. Английский язык для гуманитарных специальностей педагогических вузов. - М.: Высшая школа, 1987.

17. Скалкин В.Л. Коммуникативные упражнения по английскому языку. - М.: Просвещение, 1983.

18. Яблочкова Т.К. Conference Guide. – Высшая школа. – 1972.

Допоміжна:

1. Богацкий И.С. Бізнес-курс англійської мови: словник –довідник / И.С. Богацкий. – Київ: Логос, 2007. – 352 с.
2. Бурова И.И. British Festivals / И.И. Бурова. – СПб:Питер Пресс, 1996– 224с.
3. Бурова И.И. The History of England. Absolute Monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
4. Бурова И.И. The History of England. Parliamentary monarchy / И.И. Бурова. – СПб: Питер Пресс, 1997. – 224 с.
5. Грамматика для поступающих в вузы и выезжающих за рубеж: учебное пособие под общей редакцией Л.Н.Черноватого / [под ред. Л.Н. Ченоватого]. – Х.: Факт, 1998. – 312 с.
7. Качалова К.Н., Изралевич Е.Е. Практична граматика англійської мови із вправами /К. Н. Качалова, Е. Е. Изралевич.–М.:ЮНВЕС АРКУШ.,1999.–711с.
8. Коганов А.Б. Сучасна англійська мова: розмовні теми (лексика, теми, діалоги, вправи): [для школярів, абітуриєнтів, студентів] / А.Б. Коганов. – К.: А.С.К., 2000. – 352с.
6. Крилова И.П. Збірник вправ по граматиці англійської мови / И.П. Крилова. – М., 2000. – 424 с.
9. Макаревская Е.В. Пособие по английскому языку для студентов – биологов / Е. В. Макаревская. – Мн.: Выш.школа, 1989. – 128 с.
10. Манси Е. Английский язык: разговор. Темы (тексты, диалоги): для школьников, абитуриентов, студентов / Елизавета Манси.–К., 1999.– 352с.
11. Мансі Є.О. Практикум з англійської мови: посібник / Єлизавета Манси. – К.: ІНКОС, 2005. – 335 с.
12. Нестерчук Г.В., Иванова В.М. США и американцы / Г.В. Нестерчук, В. М. Иванова. – Мн.: Выш. школа,1999 – 238 с.
13. Николаенко А.Г. Speak Up / А.Г. Николаенко. – К.: Издательский Дом Слово, 2003. – 392 с.
14. О Британии вкратце: книга для чтения на английском языке. Серия «Школа в клеточку» / [изд.2-е испр. и доп]. – М.: Лист, 1998. – 224 с.
15. Об Америке вкратце: книга для чтения на английском языке. Серия «Школа в клеточку» / [изд. 3-е испр. и доп]. –М.: Лист, 1998. – 224 с.
16. Рогова Г.В., Рожкова Ф.М. Англійська мова за 2 роки / Г.В. Рогова, Ф.М. Рожкова. – М.: Освіта, 1994. – 225 с.
17. Старикова Е.Н. Нестеренко Н.Н. British Press. Advanced Reading / Е.Н Старикова, Н. Н. Нестеренко. – К.: Логос, 2000. – 352 с.
18. Психологічні справи. Підручник з англійської мови для студентів напряму підготовки «Психологія» / [О.Б. Тарнопольський, С.П. Кожушко, Ю.В. Дегтярьова, Н.В. Беспалова]. – К.: Фірма «ІНКОС», 2011. – 302 с.
19. Турук І. Ф., Кнаб О. Д. Англійська мова в комп'ютерній сфері / І. Ф. Турук, О.Д. Кнаб. – К.: Університетська книга. – 2012. – 298 с.

20. Тучина Н.В. A Way to Success: English for University Students. Year 1 / Тучина Н.В., Жарковська І.В., Зайцева Н.О.. – Х.: Фоліо, 2004. – 336 с.
21. Хачатурова М.Ф. English for Business Contacts / М.Ф. Хачатурова. – К.: Аконіт, 2003. – 265с.
22. Навчально-методичний посібник загальноосвітньої дисципліни «Закордонна подорож студента на наукову конференцію» для студентів II-ІІІ курсів немовних факультетів / [Цоброва І.А., Швець Є.С., Покорна Л.М., Черепанова С.Б. та ін.]. – Херсон, 2002. – 96 с.
23. Шпак В.К. Англійська мова / В. К. Шпак. – К: Вища школа, 1995. – 239 с.
24. Dobson J.M. Effective Techniques for English Conversation Groups / J. M. Dobson. – Washington D.C.: Newbury House Publishers, 1997. – 137 p.
25. Raymond Murphy. English Grammar in Use / Murphy Raymond. – Cambrige: Cambrige University Press, 1988. – 327 p.
26. Taylor L. International Express. Intermediate Students Book-Oxford / Lee Taylor. – Oxford University Press, 2001. – 252 p.
27. Watson-Jones, Peter. Vocabulary Games And Activities. New Edition / Peter Watson-Jones. Oxford University Press, 2001. – 132 p.
28. Wilcox Peterson, Patricia. Changing Times, Changing tenses / Patricia Wilcox Peterson. Maisons publishing house, 2000. – 127 p.

Інформаційні ресурси:

1. Англійська мова для правників. English for Lawyers: підручник з навчальної дисципліни "Англійська мова (за професійним спрямуванням)" [Електронний ресурс] / [Н.І. Арзянцева, Л.В. Гайдамашук, О.Є. Гуменчук, В.О. Кічігін, С.М. Молотай, О.О. Нагорна, А.А. Петрушко] // Хмельницький університет управління та права, 2011. – Режим доступу до підручн.: http://www.univer.km.ua/sub_kaf/s_531.pdf
2. Практикум з англійської мови за професійним спрямуванням. Частина 1. [Електронний ресурс] / Бабкова-Пилипенко Н.П. // Миколаїв: видавництво МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 100 с. – Режим доступу до підручника: <http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=3&b=72>
3. Английский язык для экономистов: учебник для вузов [Електронный ресурс] / Е.Н. Малюга, Н. В. Ваванова, Г. Н. Куприянова, И. В. Пушнова // СПб.: Питер, 2005. — 304 с: ил. — (Серия «Учебник для вузов»). – Режим доступа до підручн.: http://lukyanenko.at.ua/_ld/1/150___.pdf
4. Англійська мова для вищих навчальних мистецьких закладів: підручник для студентів та аспірантів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Є. Г. Чечель, Н. П. Чечель // Вінниця: НОВА КНИГА, 2011. – 456 с. – Режим доступу до підручн.: <http://novaknyha.com.ua/downloads/pdf/450.pdf>